ЖАУАП ПАРАҒЫ || ЛИСТ ОТВЕТА
№ 1
Эссе

3-тақырып.

Кіріспе.

Қазақ халқы! Ата-заманнан келе жатқан көшпелі халық. Біз түркі тілдес халықпыз. Ғұндар мен сақтардың ұрпағы. Тарихта тереңде орналасқан біз, ежелден жеке мемлекет болуға тырыстық. Жеріміздің шеті көрінбейтін далада әртүрлі мемлекет қалыптасты. Қазақ даласы 13 ғасыр, Моңғол шапқыншылығына орын алды. Ұлы Шыңғыс хан өзінің жерінің басын, біздің жерге бұрды. Ол өзінің ұлдарына басып алған жерлерін бөліп берді. Қазақ даласында Жошы ұлысы мен Шағатай ұлысы орын алды. Ұлысқа бөлу, бір орталыққа бағыну жүйесін алып келді. Қазақ даласында ендігі Шыңғыс ұрпағының үстемдігі түріп, ұрпағы ғана хан болуға құқығы орнықты. Бұл шеті жоқ даланы бір орталыққа бағындырды. Шағатай ұрпағы Моғолстан мемлекетін құрып өз билігін жүргізді. Жошының баласы Бату Алтын-Орданы құрып, қазақ даласының көп теріне үстемдік жүргізді. Алтын Ордада сауда-саттық, білім-ғылым дамып, жеріміз жүдеп түсті. Алтын орда ыдыраған нан кейін Ақ-Орда, Әбілқайыр хандығы, Ноғай ордасы, Қырым хандығы т.б. хандықтар құрылды. Ақ-Орда ханы Барақтың өлімінен кейін Сырдария қалаларына үстемдік алған Әбілқайыр хандығы шелік енді 1465 жылы Әбілқайыр Шайбанидың қолымынан шаршаған халықты Керей мен Жәнібек сұлтандар бастап көшіп кетеді. Ендігі жерде олар Моғолстан ханы Есен-Бұғадан өрдесін қабылдап, жерге ұрпайды. Осылайша 200 мың халықпен 1465 жылы Жетісу аймағы Қозыбасы деген жерде Керей сұлтанды ақ киізге көтеріп хан сайлайды. Жерімізде Ақ орда ханы Ұрыстың ұрпақтары Керей мен Жәнібек қазақ мемлекетінің іргесін қалайды.

Негізгі

Қазақ хандығының көркеюі Қасым хан тұсында орын алды. Ол жерімізді кеңейтіп, дипломатиялық қарым-қатынас жасап өзінің билігін жүргізді. Қазақтың саны 1 млн-ға жетті. Қазақ даласында алғашқы заңды енгізді. Ол бізге, Қасым ханның-

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІНІҢ
"ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ"
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

ЖАУАП ПАРАҒЫ || ЛИСТ ОТВЕТА

№ 1

Эссе

қасқа жола" деп аталды. Содан бергі қазақ даласында реформалар жүріп тұрды. Үш жүзге бөлу. Билердің басқаруы қазақ даласына өзіндік қалыптастырып жүрді. 19 ғасырда қазақ даласы Ресей империясына кірді. Ақ патша билігі жүрді. 20 ғасырда Ақ патша құлап орнына большевиктер келді. Олар КСРО-ны құрып енді қазақтың байлығын жеруді ойлады. 20 ғасырда зиялы қауым топтары қазақ үшін еңбек етті. Нақты айтсақ олар А.Бөкейханов, А.Байтұрсынов, М.Дулатов, Ермеков сынды бабаларымыз „Алаш партиясын" құрды. Ермеков атамыз қазіргі қазақ жерін Лениннің алдында нақтылап кетті. Кейін түрлі өзгерістер болып, ұжымдастыру сынды жүзе асты. 1986 жылы Қонаев атамызды басшылық орнынан алғаннан кейін, жастар шеруге шығып басшымыз қазақ болуын талап етті. Басшымыз (жаз) жастарды көтеріліске шыққаны үшін қатаң жазалар жасады. Бұл зайырлы мемлекетке қадамның бас болды. 1989 жылы бірінші хатшы болып Нұрсұлтан Назарбаев отырды. Ол өзінің мықты саясаты мен қазақ халқын 2 жылда зайырлы білім ел болып шығарды. Яғни 1986 жылы қанды Желтоқсаннан 5 жыл өтіп сол желтоқсан айында біз өзіміздің мемлекетімізді жарияладық.

Қорытынды

Менің ойымша (Қалып) Қазақстанның қалыптасуы, сонау 1465 жылы Керей мен Жәнібектен басталады. 20 ғасырдың аяғындағы Желтоқсан көтерілісі қазақ халқының рухын көтеріп, енді КСРО-дан бөлінуіне талпынысына жол салды. Соңғы оқиға бас хатшы болып Н. Назарбаевтың сайлануы. Міне осы үш оқиға біздің қазіргі Қазақстанды қалыптастырды. Сөз соңында енді ұрпаққа талай баба арманымен, қазақ қан мен келген тәуелсіздігімізді жоғалтып, айырылып қалмау.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІНІҢ
"ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ"
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

3-тақырып

~~Негізгі~~ Кіріспе.

Қазақ халқы! Ежелгі заманнан келе жатқан көшпелі халық. ~~Олар~~ Біз түркі тілдес халықпыз. Ғұндар мен сақтардың ұрпағы. Тарихқа тереңде орналасқан біз, ежелден жеке мемлекет болуға тырыстық. Жеріміздің шегі көрінбейтін даладан, әртүрлі мемлекет қалыптасты. Қазақ даласы - 13 ғасыр, Моңғол шапқыншылығы орын алды. Ұлы Шыңғыс хан өзінің әскерінің басын, біздің жерге бұрды. Ол өзінің ұлдарына басып алған жерлерін бөліп берді. Қазақ даласында Жошы ұлысы мен Шағатай ұлысы орын алды. Ұлысқа бөлу, бір ортаға бағыну түсінік алып келді. Қазақ даласында енді Шыңғыс ұрпағының үстемдігі жүріп, ұрпағы ғана хан болуға құқығы орнықты. Бұл шегі жоқ даланы бір ортаға бағындырды. Шағатай ұрпағы Моғолстан мемлекетін құрап өз билігін жүргізді. Жошының (ұлысы) баласы Бату Алтын Орданы құрып, қазақ даласының көп жеріне үстемдік жүргізді. Алтын Ордада сауда-саттық, білім-ғылым дамып, жеріміз гүлдене түсті. Алтын Орда ыдырағаннан кейін, ~~жерімізде~~ Ақ-Орда, Әбілқайыр хандығы, Ноғай ордасы, Қырым хандығы т.б хандық құрылды. Ақ-Орда ханы Барақтың өлімінен кейін Сырдария қалаларына үстемдік алған Әбілқайыр хандығы иелік етті. 1465 жылы Әбілқайыр-Шайбанидің қысымынан шаршаған халықты Керей мен Жәнібек сұлтандар (көшіп) бастап көшіп кетеді. Енді гі жерде олар Моғолстан ханы Есен-Бұғадан өздерін қабылдап, жер сұрайды. Осылайша 200 мың халықпен 1465 жылы Жетісу аймағы Қозыбасы

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІНІҢ
"ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ"
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

жерінде Керей сұлтанды Ақ киізге көтеріп хан сайлайды. Жерімізде Ақ Орда ханы Ұрыстан ұрпағы тағы Керей мен Жәнібек Қазақ мемлекетінің іргесін қалайды.

Негізгі:

Қазақ хандығының ~~[illegible]~~і көркейуі Қасым хан тұсында орын алды. Ол жерімізді кеңейтіп, дипломатиялық қарым қатынас жасап өзінің билігін жүргізді. Қазақтың саны 1млн болды. Қазақ даласына алғашқы заңды енгізді. Ол бізде „Қасым ханның-қасқа жолы" деп аталады. Содан бері қазақ даласында реформалар жүріп тұрды. Үш жүзге бөлу. Билердің басқаруы қазақ даласы өзіндік қалыптастырып тұрды.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІНІҢ
"ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ"
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ